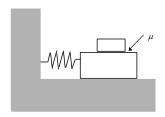
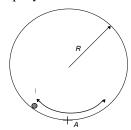
Vzorka príkladov korešpondujúca s problematikou numerického cvičenia č. 6

- 1. Teleso zavesené na pružine a koná netlmené harmonické kmity s periódou T = 0.5s. Vypočítajte, o koľko sa pružina skráti, keď teleso z pružiny odstránime.
- 2. Ak na pružinu zavesíme teleso s hmotnosťou m = 0.81 kg, toto teleso voľne kmitá s periódou T = 0.9 s. Ak na tú istú pružinu zavesíme teleso s neznámou hmotnosťou M, perióda kmitov tohto telesa je $\tau = 1.16$ s. Určte neznámu hmotnosť M telesa.
- 3. Teleso tvaru hranola koná po vodorovnej rovine netlmený harmonický kmitavý pohyb s frekvenciou $\nu=1,5$ Hz. Na povrchu telesa je položený menší hranol (viď. obrázok), pričom koeficient statického trenia medzi povrchmi oboch telies je $\mu=0,6$. Aká môže byť maximálna amplitúda kmitavého pohybu, aby sa menší hranol nezačal po povrchu väčšieho šmýkať?

- 4. Drevený valec hmotnosti m=1 kg s polomerom podstavy R=25 cm pláva na vode ponorený do určitej hĺbky tak, že jeho podstavy sú v horizontálnom smere. Pomocou sily pôsobiacej na hornú podstavu ponoríme valec do hĺbky o niečo väčšej a potom uvoľníme. Určte frekvenciu, ktorou sa valec začne kolísať na vodnej hladine. Merná hmotnosť vody $\rho=1000$ kg.m⁻³.
- 5. Hmotný bod sa šmýka bez trenia po vnútornej strane valca s polomerom podstavy R = 20 cm tak, že vykonáva periodický pohyb v bezprostrednom okolí najnižšieho bodu dráhy (bod A, viď. obrázok). Vypočítajte frekvenciu jeho pohybu.

- 6. Hmotný bod je upevnený na pružine a koná netlmený harmonický pohyb okolo rovnovážnej polohy. Vypočítajte frekvenciu jeho kmitavého pohybu, ak pri výchylke $y_I = 2$ cm je jeho rýchlosť $v_I = 4$ m.s⁻¹ a pri výchylke $v_2 = 6$ cm je jeho rýchlosť $v_2 = 14$ m.s⁻¹. Amplitúda pohybu je $v_0 = 10$ cm.
- 7. Teleso hmotnosti m=50 g koná netlmený harmonický pohyb okolo rovnovážnej polohy s amplitúdou $y_0=6$ cm. Celková energia telesa je $E=5,2.10^{-5}$ J.
- a) Určte frekvenciu uvedeného kmitavého pohybu.
- b) Určte rýchlosť telesa pri prechode rovnovážnou polohou.
- 8. Teleso hmotnosti m=20 g koná netlmený harmonický pohyb okolo rovnovážnej polohy. Frekvencia harmonického pohybu telesa je $\nu=5$ Hz a amplitúda $y_0=4$ cm. Určte rýchlosť, zrýchlenie a silu pôsobiacu na teleso v okamihu, keď jeho výchylka má hodnotu y=1 cm.
- 9. Vo výťahu, ktorý sa pohybuje konštantnou rýchlosťou v=3 4 m.s⁻¹, je na pružine zavesené teleso s hmotnosťou m=100 g. Tuhosť pružiny k=500 N.m⁻¹. Výťah začne rovnomerne spomaľovať až nakoniec zastaví. Od okamihu, keď začne spomaľovať až do zastavenia výťah prejde dráhu h=10 m. Vypočítajte, periódu a amplitúdu harmonických kmitov telesa zaveseného na pružine po zastavení výťahu.

- 10. Teleso hmotnosti m = 200 g je zavesené na pružine a koná netlmený harmonický kmitavý pohyb okolo rovnovážnej polohy. Celková energia telesa je E = 2 J. Určte amplitúdu jeho kmitavého pohybu.
- 11. Logaritmický dekrement tlmených harmonických kmitov je $\lambda = 0.02$. Vypočítajte, koľkokrát sa zmenší amplitúda kmitov po 100 kmitoch hmotného bodu.
- 12. Vodorovná doska bola rozkmitaná tak, že koná harmonické kmity vo zvislej rovine s frekvenciou $\nu = 500$ Hz. Povrch dosky posypeme jemným pieskom. Aká je amplitúda kmitov dosky, ak meraním zistíme, že zrniečka piesku sú nad rovnovážnu polohu dosky vymršťované do výšky h = 3 mm?
- 13. V akej vzdialenosti od stredu musíme upevniť homogénnu kruhovú dosku s polomerom R = 10 cm, aby sa kývala ako fyzikálne kyvadlo s najmenšou možnou frekvenciou?
- 14. Teleso s hmotnosťou m = 0.03 kg zavesené na pružine kmitá vo vzduchu s periódou $T_1 = 1$ s. To isté teleso ponorené v kvapaline kmitá s periódou $T_2 = 1.2$ s. Vypočítajte koeficient odporu prostredia proti pohybu telesa v kvapaline, keď predpokladáme, že kmity telesa vo vzduchu sú netlmené a v kvapaline sú tlmené harmonické.
- 15. Aký je koeficient pružnosti pružín (v počte 4) železničného vozňa s nákladom s celkovou hmotnosťou m = 50~000 kg, ak sa zistilo, že pri rýchlosti $v = 12~m.s^{-1}$ sa vozeň začne prudko hojdať vplyvom nárazov na spojoch koľajníc? Dĺžka jednej koľajnice je 12 m. Vplyv tlmenia zanedbajte.